

Parlamentul
Republicii Moldova

Vl. B. nr. 25/02-136

23. 11. 2021

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului adoptat prin Legea nr.797/1996, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier).

Anexă:

1. *Proiectul de lege – 5 file;*
2. *Nota informativă – 3 file.*

Vladimir BOLEA

Deputat

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>367</u>	
<u>"23"</u>	<u>11</u> 20 <u>21</u>
Ora	

LEGE

privind instituirea unor măsuri de susținere a activității gospodăriilor țărănești (de fermier)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art.I. - Prin derogare de la prevederile anexei nr. 1 la Legea nr.489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, anexei nr. 3 la Legea nr. 281/2017 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2018, anexei nr. 3 la Legea nr. 286/2016 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2017, anexei nr. 3 la Legea nr. 156/2016 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2016, anexei nr. 3 la Legea nr. 73/2015 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2015, anexei nr. 3 la Legea nr. 329/2013 bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2014 și punctului respectiv din Legile bugetului asigurărilor sociale pe anii anterior anului 2014:

(1) Gospodăriile țărănești, care nu au declarat și nu au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru perioadele de până la 1 ianuarie 2022, urmează a fi scutite de declararea și achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă pentru anul respectiv.

(2) Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorările de întârziere (penalitățile) și amenzile, calculate și neachitate până la 1 ianuarie 2022 de către gospodăriile țărănești, urmează a fi anulate din sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale.

(3) Perioadele (lunile) pentru care s-au declarat și nu s-au plătit contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii nu se includ la calcularea stagiului de cotizare.

(4) Contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă declarate și plătite până la 1 ianuarie 2022 nu se restituie.

Art.II. - Prin derogare de la prevederile art.27 alin.(2) lit.a) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier):

(1) Se radiază de către primăria unității administrativ-teritoriale de nivelul întâi (*în continuare –primăria*), ce a înregistrat gospodăria țărănească (de fermier), care nu corespunde prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), după expirarea termenului prevăzut la art. 3 alin. (3) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și gospodăriile țărănești inactive.

(2) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, primăria care a înregistrat gospodăria țărănească (de fermier) va examina informația din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier) și va identifica gospodăriile țărănești (de fermier), care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier).

(3) În rezultatul identificării gospodăriilor țărănești (de fermier) care nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), primăria va prezenta Serviciului Fiscal de Stat lista în vederea expunerii asupra acesteia. Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare se va expune asupra listei și posibilității de radiere a gospodăriilor țărănești (de fermier).

(4) După recepționarea informației de la Serviciul Fiscal de Stat, în termen de 5 zile lucrătoare, primăria inițiază din oficiu procedura de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier), a gospodăriilor țărănești (de fermier), care nu corespund prevederilor art. 2 alin. (1) sau art. 3 alin. (2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier), adoptând decizia de inițiere a procedurii de radiere.

(5) În termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de inițiere a procedurii de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier), primăria va publica gratuit pe site-ul său oficial și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un aviz cu privire la inițierea procedurii de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier). Avizul va conține și date cu privire la modalitatea și termenele de înaintare a cererilor de către gospodăriile țărănești (de fermier) care urmează a fi radiate, a creanțelor de către creditorii sau de către alte persoane interesate, precum și adresa la care acestea pot fi depuse.

(6) Cererile și creanțele pot fi înaintate nu mai târziu de 2 luni de la data publicării avizului prevăzut la alin.(5).

(7) Dacă în termen de 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a cererilor și creanțelor de către persoanele interesate, cereri și creanțe nu au fost înaintate, primăria adoptă din oficiu decizia de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier).

(8) În termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) prevăzute la alin. (7), primăria va informa Serviciul Fiscal de Stat pentru a fi radiat codul fiscal din Registrul fiscal de stat. Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare, va asigura radierea codului fiscal al gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul fiscal de stat fără efectuarea controlului fiscal, la fel și a informației aferente echipamentelor de casă și control cu memorie fiscală,

va informa prestatorul de servicii de plată despre necesitatea închiderii conturilor bancare și/sau de plată, totodată, asigurând anularea dispozițiilor de suspendare a operațiunilor la conturile bancare și/sau de plată, în cazul în care sunt aplicate. În același termen, Serviciul Fiscal de Stat va informa fondatorul gospodăriei țărănești (de fermier) despre radierea entității și a codului fiscal al acesteia.

(9) În cazul depunerii cererilor și creanțelor, lichidarea și radierea gospodăriilor țărănești (de fermier) se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația în vigoare, primăria nefiind în drept să decidă din oficiu radierea acestora.

(10) În termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Serviciul Fiscal de Stat va prezenta primăriei care a înregistrat gospodăria țărănească (de fermier), informația despre gospodăriile țărănești (de fermier) inactive pentru a iniția radierea acestora.

(11) În sensul prezentei legi, gospodărie țărănească (de fermier) inactivă se consideră gospodăria țărănească (de fermier), care este înregistrată nu mai puțin de 3 ani și pe parcursul ultimilor 3 ani, nu a prezentat nici o dare de seamă fiscală prevăzută de legislație, nu a efectuat operațiuni pe niciun cont bancar și/sau de plată, nu este fondator al unei alte persoane juridice, nu are sucursale, nu are restanțe la bugetul public național și nu este înregistrată în calitate de contribuabil plătitor al TVA.

(12) În termen de 5 zile lucrătoare de la recepționarea de la Serviciul Fiscal de Stat a informației prevăzute la alin. (9), primăria adoptă decizia de inițiere a procedurii de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier).

(13) În termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de inițiere a procedurii de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier), primăria va publica gratuit pe site-ul său oficial și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova un aviz cu privire la inițierea procedurii de radiere din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier). Avizul va conține și date cu privire la modalitatea și termenele de înaintare a cererilor de către gospodăriile țărănești (de fermier) care urmează a fi radiate, a creanțelor de către creditorii sau de către alte persoane interesate, precum și adresa la care acestea pot fi depuse.

(14) Cererile și creanțele pot fi înaintate nu mai târziu de 2 luni de la data publicării avizului prevăzut la alin.(13).

(15) Dacă în termen de 3 zile lucrătoare de la expirarea termenului de depunere a cererilor și creanțelor de către persoanele interesate, cereri și creanțe nu au fost înaintate, primăria adoptă din oficiu decizia de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul gospodăriilor țărănești (de fermier).

(16) În termen de 3 zile lucrătoare de la adoptarea deciziei de radiere a gospodăriei țărănești (de fermier) prevăzute la alin. (15), primăria va informa Serviciul Fiscal de Stat pentru a fi radiat codul fiscal din Registrul fiscal de stat. Serviciul Fiscal de Stat în termen de 15 zile lucrătoare, va asigura radierea codului fiscal a gospodăriei țărănești (de fermier) din Registrul fiscal de stat fără efectuarea controlului fiscal, la fel și a informației aferente echipamentelor de casa și control cu memorie fiscală, va informa prestatorul de servicii de plată despre necesitatea închiderii conturilor bancare și/sau de plată, totodată, asigurând anularea dispozițiilor de suspendare a operațiunilor la conturi, în cazul în care sunt aplicate. În același termen, Serviciul Fiscal de Stat va informa fondatorul gospodăriei țărănești (de fermier) despre radierea entității și a codului fiscal al acesteia.

(17) În cazul depunerii cererilor și creanțelor, lichidarea și radierea gospodăriilor țărănești (de fermier) se efectuează în conformitate cu condițiile generale prevăzute de legislația în vigoare, primăria nefiind în drept să decidă radierea acestora.

(18) Nu cad sub incidența prezentei legi gospodăriile țărănești de fermier care întrunesc condițiile specificate la alin. (4) dar care au fost implicate în activități infracționale conform Codului penal nr. 985/2002 și anume art. 244 „Evaziunea fiscală a întreprinderilor, instituțiilor și organizațiilor” și ale art. 244¹ „Evaziunea fiscală a persoanelor fizice”, precum și altor infracțiuni economice ce au ca obiect activitatea de întreprinzător.

Art. III. - Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 1-4, art. 2) cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 alineatul (1) lit. b) după cuvintele „întreprinzători individuali care au obținut dreptul de a desfășura activitate în modul stabilit de lege, indiferent de forma juridică de organizare” se completează cu sintagma „inclusiv, fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier) care realizează un venit anual total din activitatea gospodăriei țărănești de peste 2 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anul respectiv,”.

2. Articolul 17 se completează cu alineatul (3²) cu următorul cuprins „(3²) Pentru determinarea faptului dacă persoanele indicate la pct. 1.6² din anexa nr. 1 realizează un venit anual total de peste 2 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anul respectiv, se compară indicatorul privind suma venitului obținut din activitatea gospodăriei țărănești în anul precedent anului de gestiune și 2 salarii medii lunare pe economie,

proгноzate pentru anul de gestiune. Salariul mediu lunar prognizat pe economie se aprobă de Guvern.”

3. Anexa nr. 1 se completează cu pct. 1.6² cu următorul cuprins:

Categoriile de plătitori și de asigurați	Tarifele și baza de calcul a contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii	Termenele de virare a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii	Tipurile prestațiilor sociale asigurate
1.6 ² Fondatorii (membrii) gospodăriei țărănești care realizează un venit anual total din activitatea gospodăriei țărănești de peste 2 salarii medii lunare pe economie, prognозate pentru anul respectiv, cu excepția pensionarilor, persoanelor cu dizabilități, precum și a persoanelor care se încadrează în categoriile de plătitori prevăzute la pct. 1.1–1.6 ¹	Taxă fixă în conformitate cu legea bugetului asigurărilor sociale de stat anuală	Lunar, câte 1/12 din suma anuală, până la data de 25 a lunii următoare lunii de gestiune	Pensia pentru limită de vârstă și ajutorul de deces

Art. IV. – Prevederile prezentei legi intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția Art. III care intră în vigoare la 1 ianuarie 2022.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Notă informativă
la proiectul de lege privind instituirea unor măsuri de susținere
a activității gospodăriilor țărănești (de fermier)

1. Denumirea autorului proiectului
Vladimir Bolea
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite
<p>În contextul situației epidemiologice existente la nivel național și internațional, în vederea identificării soluțiilor optime de susținere a micului business din agricultură în condițiile existente, se impune necesitatea elaborării actului normativ.</p> <p>De asemenea, elaborarea proiectului de act normativ a derivat, inclusiv din necesitatea adaptării la condițiile generate de situația epidemiologică existentă la nivel național și internațional, provocările în domeniul agricol determinate de calamitățile naturale, necesitatea susținerii micului business din sectorul agricol, care este sursa principală de materie primă a industriei prelucrătoare și constituie baza comerțului cu produse agroalimentare.</p> <p>Astfel, conform Sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, sunt luate la evidență fiscală 116495 gospodării țărănești (de fermier), dintre care:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Plătitori ai TVA sunt 861 de contribuabili sau 0,7 %, 320 sau 0,3% au înregistrate echipamente de casă și control, 11095 sau 9,5% au înregistrate conturi (74,4% având doar un cont). <p>Rezultatul analizei dărilor de seamă fiscale prezentate de către gospodăriile țărănești (de fermier) per ansamblu în perioadele fiscale 2018-2020 (care au prezentat cel puțin câte o dare de seamă de forma VEN, UNIF, TVA, IPC, CAS18-AN, IALS, INR, POLMED, EMPOLDEP, BIJ, TL, TFD, DSA, CFV) se conturează după cum urmează:</p> <ul style="list-style-type: none">
- Pentru perioada fiscală A/2018, ponderea din numărul total de gospodării țărănești (de fermier) înregistrate care au prezentat DS constituie - 6 835 sau (5,9 %);
- Pentru perioada fiscală A/2019, ponderea din numărul total de gospodării țărănești (de fermier) înregistrate care au prezentat DS constituie- 14 361 sau (12,3 %);
- Pentru perioada fiscală A/2020, ponderea din numărul total de gospodării țărănești (de fermier) înregistrate care au prezentat DS constituie - 19 267 sau (16,5 %). <p>Din numărul total de gospodării țărănești (de fermier) înregistrate, restanță la BPN înregistrează 10 043 contribuabili, suma restanțelor constituind 20 744,5 mii lei (inclusiv: la bugetul de stat -15 001,2 mii lei (1152 GȚ); la bugetul local - 2 256,6 mii lei (9249 GȚ); la bugetul asigurărilor sociale de stat - 2 935,5 mii lei (894 GȚ); la bugetul fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală - 551,1 mii lei (497 GȚ).</p>

Totodată, ține de menționat și despre caracterul imperativ al cadrului de reglementare (art. 5 alin. (1) din Legea bugetului asigurărilor sociale de stat nr. 255/2020 și art. 2 alin. (1) din Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier)) și anume obligativitatea onorării, indiferent de practicarea sau nu a activității de către gospodăriile țărănești (de fermier), a obligațiilor la bugetul asigurărilor sociale de stat sub forma de contribuție de asigurări sociale de stat obligatorii în sumă fixă.

Acest aspect nemulțumește deținătorii de gospodării țărănești (de fermier), care refuză în mod categoric plata acestor obligații la buget, generând astfel restanțe la bugetul asigurărilor sociale.

În acest context, scopul proiectului este de a identifica soluții optime privind susținerea micului business din agricultură și soluționarea problemei cu care se confruntă această categorie de persoane.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nu-și propune armonizarea legislației naționale la cea a Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Anexa nr.1 din Legea nr. 489 din 08.07.1999 privind sistemul public de asigurări sociale, se va completa cu punctul 1.6², care va prevedea anularea sumelor reflectate în sistemul de evidență al Casei Naționale de Asigurări Sociale și anume, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii în taxă fixă, majorările de întârziere (penalitățile) și amenzile calculate. Anularea sumelor respective va avea loc doar în cazul în care fondatorii gospodăriilor țărănești (de fermier) nu au realizat venitul anual în mărime de peste 2 salarii medii lunare pe economie, prognozate pentru anul respectiv.

Totodată, proiectul respectiv prevede și procedura de radiere a gospodăriilor țărănești (de fermier), în cazul în care acestea nu corespund prevederilor art.2 alin.(1) sau art.3 alin.(2) din Legea nr.1353/2000 privind gospodăriile țărănești (de fermier) și a gospodăriilor țărănești inactive.

Conform proiectului, gospodărie țărănească inactivă se definește ca gospodărie țărănească (de fermier), care este înregistrată nu mai puțin de 3 ani și pe parcursul ultimilor 3 ani, nu a prezentat nici o dare de seamă fiscală prevăzută de legislație, nu a efectuat operațiuni pe nici un cont bancar și/sau de plăți, nu este fondator al unei alte persoane juridice, nu are sucursale, nu are restanțe la bugetul public național și nu este înregistrată în calitate de contribuabil plătitor al TVA.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită cheltuieli suplimentare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul este corelat cu prevederile actelor legislative în vigoare, care se află în conexiune, iar modificările propuse sunt în scopul susținerii micului business din agricultură.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul urmează a fi avizat de către următoarele instituții publice:

- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Justiției;
- Centrul Național Anticorupție;
- Serviciul Fiscal de Stat;
- Casa Națională de Asigurări Sociale.

8. Constatările expertizei anticorupție

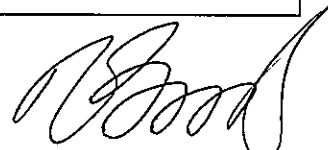
Proiectul urmează să parcurgă expertiza anticorupție. După recepționarea raportului de expertiză anticorupție, informația privind rezultatele acesteia va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege vizat.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Întrucât proiectul de lege nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, acesta nu va fi expediat Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.

10. Constatările expertizei juridice

Informația referitoare la concluziile expertizei privind compatibilitatea proiectului de lege cu alte acte normative în vigoare, precum și respectarea normelor de tehnică legislativă va fi inclusă în sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor la proiectul de lege vizat.

Vladimir BOLEA

Deputat